

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ Α' ΤΟΜΟΥ

Ιανουάριος 1963 — Δεκέμβριος 1964

Τεύχη 1 — 10

*Επιστημονικὸν ὄργανον τοῦ Συλλόγου Παιδαγωγῶν - Ψυχολόγων
Πτυχιούχων Πανεπιστημίων Ἐξωτερικοῦ*

ΕΚΔΟΤΗΣ ΙΩ. ΚΑΜΠΑΝΑΣ ΑΘΗΝΑΙ

Ε.Υ.Δ. της Κ.τ.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2007

ΚΥΡΙΑ ΑΡΘΡΑ

	Σελ.	Τεῦχος
Τῆς Συντάξεως : Ἡ ἔκδοσις	1	1
» » : Προβλήματα σχετιζόμενα μετὰ τὴν σύνταξιν ἀναλυτικοῦ προγράμματος	1	B
» » : Ὑπόμνημα πρὸς ἔξοχ. Ὑπουργὸν Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ὀρησκευμάτων	1	4
» » : Πρὸς τὸν δεῦτερον τόμον μας	1	6

Μ Ε Λ Ε Τ Ε Σ

I. ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ - ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ - ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ - ΚΡΙΤΙΚΗ

Κ. Ἀνανιάδης : Ἡ ἀγροτική ἐκπαίδευσις στὰ πλαίσια τῆς γενικῆς Παιδείας	15	6
Κ. Ἀνανιάδης - Γ. Μαραγκουδάκης : Ἀγροτική καὶ Ἀγροτεχνική ἐκπαίδευσις στὴν Ἑλλάδα	59	7
Φιλίπ Βερνόν : Σύγχρονοι ἀπόψεις περὶ νοημοσύνης καὶ μετρήσεως αὐτῆς (μεταφρ. Τ. Πασσάκου-Κυριαζοπούλου)	19	2
» » : » » »	15	3
Ἄρ. Βουγιούκα : Τὰ φαινόμενα τῆς προσαρμογῆς στὴ λειτουργία τῆς ἀντιλήψεως	3	4
» » : Ἡ διαδικασία τῆς μαθήσεως	51	7
Θεοφράστου Γέρου : «Ἐκπαιδευτικὴ Μεταρρύθμισις» (κριτικὴ)	8	5
Γ. Γεωργιάδης : Τὸ Ἀμερικανικὸν σύστημα ἐκπαιδεύσεως	92	8
Π. Ε. Δέρα : Ὑπαρξισμὸς - Ἀγωγή, Ψυχολογία καὶ Ψυχιατρικὴ	161	9
Ἔρנסτ Κασίρερ : Τί εἶναι ἄνθρωπος. Μετάφρ. - Σχόλια Θ. Γέρου	9	1
» » : » » » » »	14	2
» » : » » » » »	13	3
Βασίλ. Α. Κονιδιτσιώτου : Διαλεκτικὴ Ἀγωγή	3	1
» » : » » » »	11	2
Βασ. Ι. Δαζανᾶ : Abbé de l' Erpée, ὁ θεμελιωτὴς τῆς ἀγωγῆς τῶν κωφαλάλων	215	10
Γεωργίου Μαραγκουδάκη : Ψυχολογία Μαθήσεως καὶ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα	140	9
» » : Στοιχεῖα Νευροφυσιολογικῆς Ψυχολογίας	14	1
Ἄντ. Μπενέκου : Εἰσαγωγή στὴν Ψυχολογία τοῦ Bruner	22	2
» » : » » » »	19	3
» » : Προβλήματα καὶ πειραματισμοὶ γύρω ἀπὸ τὴν διδασκαλία τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν	107	8

	Σελ.	Τεύχος
Ι. Σ. Μπρούνερ : «Η έννοια τῆς δομῆς στὴ σύγχρονη Παιδαγωγική» κατὰ μετάφραση Γ. Μαραγκουδάκη καὶ Ἀντωνίου Μπενέκου	11	5
Κ. Πασάκου : Σύγχρονος ἐπιστημονικὴ ἔρευνα καὶ μέθοδοι εἰς Ψυχολογίαν καὶ Παιδαγωγικὴν	21	1
» » : » » »	32	2
Γ. Κ. Παπαγεωργίου : Δυσκολίες στὴν ἀνάγνωση καὶ γραφή .	199	10
Τριαντ. Τριανταφύλλου : Αἱ ἀνθρώπιναι σχέσεις εἰς τὴν Ἀγωγὴν	2	6
Κ. Χάρη : Ἡ ἐπιστημονικότης τοῦ διδασκάλου καὶ ἡ στάθμη τῶν σπουδῶν του	78	7
Λ. Χουσιάδα : Παρατηρήσεις γιὰ τὴν ἐπαγωγικὴ καὶ παραγωγικὴ σκέψη	4	2

II. ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ - ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΦΗΡΜΟΣΜΕΝΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ - ΨΥΧΙΚΗ - ΥΓΙΕΙΝΗ

Διδακτικοὶ πειραματισμοὶ

Α. Βουγιούκα : Ἐνα εὐκαιριακὸ θρησκευτικὸ μάθημα	181	9
» » : Ἡ προσφορὰ τοῦ Ζαχ. Παπαντωνίου στὰ παιδικὰ γράμματα	36	2
Θεοφράστου Γέρον : Ἡ Ὄρθογραφία τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 1 διδακτικὸν πρόβλημα τοῦ σχολείου	47	3
» » : » » »	35	4
» » : » » »	32	5
Α. Κακαβούλη : Παιδικὰ ἐλαττώματα καὶ ἡ ἀντιμετώπισίς των εἰς τὸ σχολεῖον	39	4
Εὐθ. Κασιώλα : Πορίσματα τέστ Ἀναγνώσεως	30	1
» » : » » »	44	2
» » : » » »	18	4
» » : » » » καὶ Ἀριθμητικῆς	15	5
» » : Τὸ πρόβλημα τῶν καθυστερημένων μαθητῶν στὸ σχολεῖο	186	9
» » : » » »	230	10
Ἀντ. Κρέτση : Ἡ μαθητοποίηση τοῦ μαθητοῦ	26	1
» » : » »	32	2
Γ. Κυριαζοπούλου : Ἡ Σύνταξις τοῦ συγχρόνου Ἀναλυτικοῦ προγράμματος	34	1
» » : » » »	48	2
Ν. Δυμπέρη : Πρότυπα Δημοτικὰ Σχολεῖα	132	8
Γ. Μαραγκουδάκη : Σχέδιον Ἀναλ. Προγραμ. τῆς Α' τάξεως τοῦ Δημ. Σχολείου	1	3

		Σελ.	Τεύχος
	<i>Αντ. Μπενέκου</i> : Συμβολή εις τὸ πρόγραμμα συγκεντρώσεως τῆς διδακτέας ὕλης	24	4
	» » : » » » »	27	6
<i>Τφ</i>	<i>Γ. Ξεκάλου</i> : Τὸ πρόβλημα τῆς ἀναπτύξεως τῆς κοινωνικότητος εἰς τὸ παιδί	26	2
»	» » : » » » »	26	3
»	» » : » » » »	12	4
	<i>Εὐαγ. Παπαγιαννάκη</i> : Τὰ τρία «Τί»	21	4
	<i>Δ. Κ. Παλυβοῦ</i> : Ἡ ψυχολογία τῶν πεποικισμένων παιδιῶν	174	9
»	<i>Κ. Πασσάκου</i> : Προσπάθειαι ψυχολογικῆς καὶ Παιδαγωγικῆς παρακολουθήσεως τοῦ μαθητοῦ	195	9
	» » : » » » »	243	10
	<i>Ν. Πετρουλάκη</i> : Πηγαι καὶ μορφῆ μαθήσεως	28	5
	<i>Ἑλπ. Σταματάκη</i> : Ἡ φιλολογία τῶν παιδιῶν	228	10
<i>Ε</i>	<i>Ἰω. Χαραλαμποπούλου</i> : Τὰ προβλήματα τῆς Ψυχικῆς Ὑγιεινῆς τοῦ λαοῦ μας	38	1

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

	<i>Θ. Γέρον</i> : Educational Strategy for developing Societies τοῦ Adam Curle — Κριτικὴ Ἀνάλυση	90	7
	<i>Τ. Κυριαζοπούλου</i> : Ἡ Ἐπέκτασις τῆς ὑποχρεωτικῆς φοιτήσεως	137	8
	<i>Ἰω. Καμπανᾶ</i> : Ἐπιθεώρηση τοῦ βιβλίου Ἰω. Κυριαζικίδου : «Εἰσαγωγή στὸν ἐπαγγελματικὸ προσανατολισμὸν»	148	10
	<i>Κ. Κίτσου</i> : Ἰδρυσις Ἰνστιτούτου τῶν ἐπιστημῶν τῆς ἀγωγῆς	35	5
	<i>Ν. Μπάρκα</i> : Ἐκθεσις ἀναφερομένη εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ ἐν Ἀθῆναις συγκληθέντος Διεθνoῦς Συνεδρ. Μαθημ)κῶν	40	6
	<i>Αντ. Μπενέκου</i> : Ἐπιθεώρηση βιβλίου : 1) Ἑλπ. Σταματάκη : «Ἡ ἐπιμόρφωσις τῶν ἐνηλίκων» 2) Reiser - Leythman - Frankl - Lefgren : «Μιὰ προσπάθεια συνενώσεως τῆς ἀνθρωπίνης γνώσεως» Μεταφρ. Σχόλια Τρ. Τριανταφύλλου καὶ Γ. Μαραγκουδάκη. 3) Δ. Κ. Βακάλη : «Ἡ Ἐνιαία Συγκεντρωτικὴ Διδασκαλία»	95	7
	» » : Ἡ ἐπιθεώρησις τοῦ βιβλίου Ν. Πετρουλάκη : «Γενικὴ Διδακτικὴ»	147	8
	<i>Γ. Ζύδη</i> : Στατιστικὴ περὶ ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως	52	2
	<i>Γ. Ξεκάλου</i> : Διεθνῆς ἐκπαιδευτικὴ κίνησις	43	1
	<i>Κ. Πασσάκου</i> : Βιβλιοκρισία τοῦ βιβλίου «Ἡ Κρήτη τοπίον, ἀνθρωποι, γεγονότα, θρύλοι» — Λ. Γ. Πετρίδου	48	6
	<i>Τ. Τριανταφύλλου</i> : Ὁργάνωσις Σεμιναρίου	56	2

ΕΛΕΥΘΕΡΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΑΒΑΣΙΜΑ ΚΑΙ ΑΥΘΑΙΡΕΤΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Υπό ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΞΥΔΗ Ph. D.

Εἰς τὸ Δελτίον Τύπου τῆς Ἐθνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας Ἑλλάδος τῆς 24-9-1962, διαβάζομεν τὰ ἀκόλουθα : « Ἡ Πελοπόννησος καὶ ἡ Στερεὰ Ἑλλάς ἔχει μεγαλυτέραν ἀναλογίαν σπουδαστῶν ».

« Εἰς τὸ προσφάτως ἐκδοθέν, ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας, τεύχος « Ἀνωτάτη Ἐκπαίδευσις » τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1960 - 61, μεταξὺ τῶν ἄλλων ἀναφέρονται συγκριτικὰ στοιχεῖα, μεταξὺ πληθυσμοῦ καὶ ἀριθμοῦ φοιτητῶν ἐκάστης γεωγραφικῆς περιοχῆς τῆς χώρας. Συγκεκριμένως, ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἀττικῆς εἶναι 24,5% τοῦ συνολικοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας, ἐνῶ ἡ ἀναλογία σπουδαστῶν γ ε ν ν η θ ἔ ν τ ω ν εἰς Ἀττικὴν ἦτο 20,5% τοῦ συνόλου τῶν σπουδαστῶν. Εἰς τὰς περισσοτέρας περιοχάς, παρουσιάζεται μικρότερον ποσοστὸν σπουδαστῶν ἀπὸ τοῦ πληθυσμοῦ, εἰς τὴν Κρήτην, Ἡπειρον καὶ Ἐπτάνησον τὸ ἴδιον ποσοστὸν, ἐνῶ εἰς τὴν Πελοπόννησον παρουσιάζεται σημαντικῶς ἠϋξημένον. Συγκεκριμένως ὁ πληθυσμὸς τῆς Πελοποννήσου εἶναι 13% τοῦ συνόλου, ἐνῶ οἱ σπουδασταὶ οἱ προερχόμενοι ἐκ Πελοποννήσου ἀνῆλθον εἰς 17,5% τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ σπουδαστῶν. Ἐπίσης εἰς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα καὶ Εὐβοίαν, τὸ ποσοστὸν σπουδαστῶν εἶναι ἠϋξημένον ἔναντι τοῦ ποσοστοῦ τοῦ πληθυσμοῦ (Πληθυσμὸς 9,5%, σπουδασταὶ 10,5%) ».

Τὰ ποσοστὰ τὰ ὅποια ἀνακοινοῦνται διὰ τοῦ ΔΕΛΤΙΟΥ ΤΥΠΟΥ τῆς Ε.Σ.Υ.Ε. καθὼς ἐπίσης καὶ τὰ ἐκ τούτων συμπεράσματα, πρέπει νὰ σχολιασθοῦν διττῶς. Ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ τῆς Κοινῆς Λογικῆς καὶ ἀφ' ἑτέρου διὰ Στατιστικῶν Κριτηρίων.

Α'. Κριτήριον Κοινῆς Λογικῆς

Διὰ τοῦ Κριτηρίου τῆς κοινῆς Λογικῆς ἐξεταζόμενα, ὁδηγοῦν εἰς τὴν διαπίστωσιν ὅτι ἡ Ε.Σ.Υ.Ε. ἔσφαλεν εἰς τὴν προσπάθειάν της ὅπως συγκρίνη στοιχεῖα τὰ ὅποια ὡς ἐκ τῆς φύσεώς των δὲν ἐπιδέχονται σύγκρισιν ἢ συγκρινόμενα ὁδηγοῦν εἰς ἀυθαίρετα συμπεράσματα.

Οἱ φοιτηταὶ διαφόρων Ἰδρυμάτων Ἀνωτάτης Ἐκπαίδευσεως τῆς πατρίδος μας, κατὰ τὴν Ε.Σ.Υ.Ε., διάγουσιν σήμερον τὸ 20-32 ἔτος τῆς ἡλικίας των. Ἐγεννήθησαν δηλαδὴ κατὰ τὴν περίοδον 1930 - 1942. Κατὰ τὴν περίοδον ἐκείνην ὁ πληθυσμὸς τῆς πατρίδος μας ἐνεφάνιζε ἐντελῶς διάφορον σύνθεσιν τῆς σημερινῆς. Συγκεκριμένως ὁ Νομὸς Ἀττικῆς συμπεριλαμβανομένων τῶν Ἀθηνῶν — Πειραιῶς — Προαστείων, κατὰ τὸ ἔτος 1936 π.χ. ὑπελογίζετο εἰς 800.000 περίπου κατοίκους. Ὑπελογίζετο δηλαδὴ εἰς ποσοστὸν 10 - 11% περίπου τοῦ τ ὅ τ ε πληθυσμοῦ τῆς πατρίδος μας. Κατὰ τὴν τελευταίαν ὁμῶς ἀπογραφὴν (1960) ὁ πληθυσμὸς τῆς ἐν λόγω περιοχῆς ἐδιπλασιάσθη. Ἀνῆλθε καὶ ὑπερέβη τὸν ἀριθμὸν τῶν 1.500.000 κατοίκων καὶ συνιστᾷ κατὰ τὴν Ε.Σ.Υ.Ε. ποσοστὸν 24,5% τοῦ σ η μ ε ρ ι ν ο ὕ πληθυσμοῦ τῆς πατρίδος μας. Τοῦτο σημαίνει ὅτι ἕνα μεγάλο ποσοστὸν ἐκ τῶν 700.000 τῆς διαφορᾶς, ἐκ τοῦ ποσοστοῦ δηλονότι τῶν 15 - 14% τῆς σημειωθείσης αὐξήσεως, συνιστάμενον κυρίως ἐκ νέων, ἐγκατέλειψεν τὸν τόπον τῆς γεννήσεώς του (ἐπαρ-

χίαν) και εγκατεστάθη μόνιμος εις τήν Ἀττικὴν κατὰ τήν διάρκειαν τῆς τελευταίας 25ετίας. Ὅσοι δέ, ἐκ τοῦ ἐν λόγῳ ποσοστοῦ, φοιτοῦν σήμερον εἰς Ἀνώτατα Ἐκπαιδευτικά Ἰδρύματα, θεωροῦνται λόγῳ πιστοποιητικοῦ γεννήσεως, ὡς προερχόμενοι ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν. Ταυτοχρόνως ὁμοῦ υπολογίζονται μεταξύ τῶν κατοίκων τῆς Ἀττικῆς ὡς διαμενοντες ἐκεῖ, καὶ συγκρίνονται πρὸς τὰ σ η μ ε ρ ι ν ἄ δημογραφικὰ δεδομένα.

Κατὰ συνέπειαν ἡ σύγκρισις τῶν στοιχείων: «Τόπος γεννήσεως Φοιτητῶν» — «Ποσοστὸν ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν φοιτητῶν Ἑλλάδος» ἔπρεπε νὰ γίνῃ πρὸς τὰ Δημογραφικὰ δεδομένα τῶν ἐτῶν 1930 - 1942, ὅτε δηλαδὴ οἱ σήμερον φοιτοῦντες εἰς τὰ Ἀνώτατα Ἐκπαιδευτικά Ἰδρύματα, ἐγεννήθησαν. Συγκεκριμένως διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς Ἀττικῆς ἡ σύγκρισις ἔπρεπε νὰ γίνῃ πρὸς τὸν πληθυσμὸν 800.000 κατοίκων τοῦ 1939 π.χ. καὶ οὐχὶ πρὸς τὸν σημερινὸν πληθυσμὸν τοῦ 1.500.000 κατοίκων. Μία τοιαύτη σύγκρισις θὰ παρείχε ἐντελῶς διάφορον εἰκόνα τῆς συνθέσεως τῶν φοιτητῶν τῶν Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἰδρυμάτων τῆς πατρίδος μας ἀπὸ ἀπόψεως τόπου γεννήσεως τῶν φοιτητῶν. Συγκεκριμένως θὰ ἐνεφανίζετο ὁ Νομὸς Ἀττικῆς μετὰ τῆς πρωτεύουσος — Πειραιῶς — Προαστείων μὲ ἀριθμὸν 800.000 κατοίκων τὸ 1936 ἢτοι 10 - 11% τοῦ συνολικοῦ πληθυσμοῦ τῆς πατρίδος μας ἀποστέλλων, ἐκ τοῦ πληθυσμοῦ τούτου, ποσοστὸν 20,6% σπουδαστῶν εἰς τὰ Ἀνώτατα Ἐκπαιδευτικά Ἰδρύματα τῆς πατρίδος μας. Ἡ εἰκὼν δηλαδὴ τῆς συγκρίσεως θὰ ἦτο ὑπὲρ τῆς περιοχῆς τῆς Ἀττικῆς καὶ εἰς βάρος τῆς ἐλληνικῆς ἐπαρχίας.

Διὰ τ' ἀνωτέρω, τὰ συμπεράσματα τῆς Ε.Σ.Υ.Ε. ἐλέγχονται, διὰ τοῦ Κριτηρίου τῆς Κοινῆς Λογικῆς, ὡς ἀβάσιμα καὶ αὐθαίρετα καὶ ἐξ ὑπαρχῆς ἀνακριδῆ.

Ἡ ἀνακρίβεια καὶ ἡ αὐθαιρέσια θὰ ἐνεφανίζοντο καὶ δι' ἄλλης συγκρίσεως. Ἐὰν δηλαδὴ ἡ Ε.Σ.Υ.Ε. ἐπεχείρη σύγκρισιν τῶν στοιχείων «Τόπου Μονίμου Διαμονῆς Γονέων τῶν φοιτητῶν» — «Ποσοστὸν Φοιτητῶν», τότε θὰ ἀντελαμιδάνετο τὴν πλάνην τῆς. Τὰ στοιχεῖα αὐτὰ τὰ ἔχει ἡ Ε.Σ.Υ.Ε. ἀλλὰ παραδόξως τ' ἀποσιωπᾷ. Οὕτω: Διὰ τὸν ἀριθμὸν I, 14 τεύχους τοῦ ἔτους 1962 ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ, ἐπὶ τῶν στοιχείων δηλ. τῶν ὁποίων ἐβασίσθησαν τὰ συμπεράσματα τοῦ ΔΕΛΤΙΟΥ ΤΥΠΟΥ, ἡ Ε.Σ.Υ.Ε. παρέχει τ' ἀκόλουθα στοιχεῖα ἐν σελίδι 8.

Π Ι Ν Α Κ Ξ

Ποσοστὰ ἐπὶ τοῖς % τῶν σπουδαστῶν κατὰ γεωγραφικὴν διαμέρισμα γεννήσεως καὶ γεωγραφικὴν διαμέρισμα κατοίκων γονέων.

Γεωγραφικὸν Διαμέρισμα	Γεωγρ. Διαμέρισμα Γεννήσεως % (α)	Γεωγρ. Διαμέρισμα κατοικίας γονέων % (β)
1. Νομὸς Ἀττικῆς	20,6	30,1
2. Λοιποὶ Νομοὶ Στερεᾶς Ἑλλάδος καὶ Εὐβοίας	10,5	8,6
3. Πελοπόννησος	18,1	14,5
4. Ἴονιοι Νῆσοι	2,4	1,7
5. Θεσσαλία	7,3	6,7
6. Κρήτη	6,4	3,8
7. Ἡπειρος	4,3	3,7
8. Νῆσοι Λιγαίου	4,5	3,6
9. Μακεδονία	18,1	18,3

α) Τα ποσοστά του Γεωγραφικού διαμερίσματος γεννήσεως παρέχονται άπλως δια να δοθηήσουν τον αναγνώστην εις την σύλληψιν της έκτάσεως μετακινήσεως του πληθυσμού. Πρέπει δὲ νὰ συγκριθοῦν πρὸς τὸ ποσοστὸν συνθέσεως τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὴν περίοδον γεννήσεως τῶν 1930 - 1942 τῶν φοιτητῶν τὸ ὁποῖον δὲν παρέχεται.

β: Ποσοστά γεωγραφικοῦ διαμερίσματος κατοικίας γονέων: Οἰαδήποτε σύγκρισις τῶν στοιχείων τούτων πρὸς τὰ σύγχρονα δημογραφικὰ δεδομένα (ἀπογραφή 1960) τῆς Ἑλλάδος ἀνατρέπου ἀρδῆν τὰ συμπεράσματα τοῦ ΔΕΛΤΙΟΥ ΤΥΠΟΥ τῆς Ε.Σ.Υ.Ε. Συγκεκριμένως ὁ Νομὸς Ἀττικῆς ὅστις κατὰ τὴν Ε.Σ.Υ.Ε. συνιστᾶ σήμερον ποσοστὸν 24,5% τοῦ ἄλλου πληθυσμοῦ τῆς πατρίδος ἀποστέλλει σήμερον ποσοστὸν 30,1% σπουδαστῶν εἰς τὰ διάφορα Ἰδρύματα Ἀνωτάτης Ἐκπαιδεύσεως τῆς πατρίδος μας. Ἐνῶ ὅλα τὰ ἄλλα γεωγραφικὰ διαμερίσματα (ἐξαιρέσει τῆς Μακεδονίας καὶ Πελοποννήσου) ὑπολείπονται αἰσθητῶς εἰς ἀριθμὸν σπουδαστῶν ἐν συγκρίσει πρὸς τὸν τόπον διαμονῆς τῶν γονέων των μὴ ἐξαιρουμένης τῆς Στερεᾶς καὶ Εὐβοίας. Ὅλα τὰ γεωγραφικὰ διαμερίσματα τῆς πατρίδος μας παρέχουν μέρος τοῦ ποσοστοῦ τῶν φοιτητῶν των εἰς τοὺς κατοίκους τῶν Ἀθηνῶν.

Τὸ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ τῆς Ε.Σ.Υ.Ε. ἀποσιωπῆσαν τὰ στοιχεῖα «Γεωγραφικὸν διαμερίσμα κατοικίας γονέων τῶν σπουδαστῶν» ἄφησε ἐσκεμμένως ἢ ἀνεπίγνώστως τὰ στοιχεῖα τῆς αὐθαίρετου καὶ ἐσφαλμένης, κατὰ τ' ἀνωτέρω, συγκρίσεως «Τόπος Γεννήσεως Φοιτητῶν» νὰ δημιουργήσουν παρὰ τῆ κοινῆ γνώμῃ τὴν ἐσφαλμένην ἐντύπωσιν ὅτι δῆθεν: Ἡ Ἀττικὴ (πρωτεύουσα) ὑστερεῖ εἰς ἀριθμὸν φοιτητῶν ἔναντι τῶν ἐπαρχιῶν. Ἐντύπωσιν ὅχι ἀπλῶς μὴ ἀνταποκρινομένην εἰς τὴν πραγματικότητα, ἀλλὰ τὸ χειρότερον διαστρέφουσαν τὴν ἀλήθειαν. Ἐντύπωσιν τὴν ὁποῖαν πρέπει νὰ διαλύσῃ τὸ συντομώτερον.

Β'. Στατιστικὰ Κριτήρια

Ἐξεταζόμενα πάλιν διὰ τῶν Στατιστικῶν Κριτηρίων τὰ συμπεράσματα τοῦ ΔΕΛΤΙΟΥ ΤΥΠΟΥ τῆς Ε.Σ.Υ.Ε. χαρακτηρίζονται ὁμοίως αὐθαίρετα καὶ ἀβάσιμα.

Ἡ Ε.Σ.Υ.Ε. λέγει ὅτι: «Ἐπίσης εἰς τὴν Στερεάν Ἑλλάδα καὶ τὴν Εὐβοίαν τὸ ποσοστὸν τῶν σπουδαστῶν εἶναι ηὐξημένον ἔναντι τοῦ πληθυσμοῦ (πληθυσμὸς 9,5%, σπουδασταὶ 10,5%) .» (Φυσικὰ ἀποσιωπᾷ τὸ 8,6%). Βάσει ποίων δεδομένων ἦχθη ἢ Ε.Σ.Υ.Ε. εἰς τὸ ἀνωτέρω συμπέρασμα; Δὲν μᾶς τὸ λέει. Προφανῶς ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς τῶν ποσοστῶν 9,5% - 10,5%. Ἡ ἀντιπαραβολὴ ὅμως εἶναι ἀπατηλὴ. ΔΕΝ ΘΕΜΕΛΙΩΝΕΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΝ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ. Δὲν μᾶς λέγει π.χ. ἐὰν καὶ κατὰ πόσον ἡ φαινομενικὴ διαφορὰ (9,5% - 10,5%) συμβαίη κατὰ τύχην ἢ εἶναι ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ. Πρὸς τοῦτο ἔπρεπε ἢ Ε.Σ.Υ.Ε. νὰ ἐφαρμόσῃ κάποιον τῶν ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΗΤΟΣ ὅπως π.χ. (X²) ἢ (t) ἢ (F) ἢ (Z) κ.λ.π. Ἐπρεπε δηλαδὴ νὰ διερευνηθῇ ἐὰν καὶ κατὰ πόσον αἱ φαινομενικαὶ διαφοραὶ τῆς 24,5 πρὸς 20,5 τῆς Ἀττικῆς ἢ 13 πρὸς 17,5 τῆς Πελοποννήσου ἢ 9,5 πρὸς

10,5 τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος—Εὐβοίας, συμβαίνουν τυχαίως καὶ ἀναμένονται ἢ εἶναι **ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑΙ**. Εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν, εἰς τὴν περίπτωσιν δηλαδή κατὰ τὴν ὁποίαν διαφορά τις ἀπεδεικνύετο **ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ** ἔπρεπε ν' ἀναφέρεται τὸ ἐπίπεδον **ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΗΤΟΣ** (ὕψος πιθανότητος) τὸ εἶδος τοῦ τέστ κ.λ.π.

Τίποτε ἐκ τῶν ἀνωτέρω. Ἡ Ε.Σ.Υ.Ε. προβαίνει εἰς συμπερασμοὺς κατ' ἀπλὴν ἀντιπαραβολὴν τῶν ἀριθμῶν. Κάνει δηλαδή, ὅ,τι κάνει ὁ κοινὸς ἄνθρωπος, ὁ μὴ εἰδικός. Οὔτε ἡ ἴδια εἶναι πεπεισμένη περὶ τῶν συμπερασμάτων τῆς, οὔτε τὸν ἀναγνώστην πείθει. Μᾶλλον τὸν παραπλανᾷ. Κατὰ συνέπειαν τὰ συμπεράσματα τοῦ **ΔΕΛΤΙΟΥ ΤΥΠΟΥ** τῆς Ε.Σ.Υ.Ε. ἐλεγχόμενα διὰ **ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ** ἀποδεικνύονται αὐθαίρετα, ἀβάσιμα, ἐσφαλμένα καὶ παραπλανητικά.

Ἡ Ε.Σ.Υ.Ε. θὰ ἔπρεπε νὰ παρῆχε διὰ τοῦ **ΔΕΛΤΙΟΥ ΤΥΠΟΥ** πρὸς πληροφορίαν τῆς Ἑλληνικῆς Κοινῆς Γνώμης **ΑΠΟΛΥΤΟΥΣ ΑΡΙΘΜΟΥΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΑ**, ἀνευ σχολίων καὶ συμπερασμάτων, ὅπως ἄλλωστε πράττει εἰς τὸ **ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΤΕΥΧΟΣ**, τὸ ὁποῖον ἀποστέλλεται καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Ἡ Στατιστικὴ καλῶς χρησιμοποιουμένη, ἀποκαλύπτει ἀληθείας καὶ ἀποβαίνει παράγων ἐπιστημονικῆς ἐρμηγείας καὶ ἀσφαλτοῦς προγνώσεως τῶν φαινομένων τῆς κοινωνικῆς ζωῆς. Κακοχρησιμοποιουμένη δέ, ὁδηγεῖ εἰς μοιραίας πλάνας, δημιουργεῖ ἐσφαλμένας ἐντυπώσεις καὶ παρουσιάζει τὸ ψευδὲς ὡς ἀληθές, τὸ μαῦρο ἄσπρο καὶ τ' ἀνάπαλιν.

ΣΗΜ. Αἱ δημοσιευόμεναι συνεργασίαι ἐκφράζουν προσωπικὰς ἀπόψεις τῶν συγγραφέων.

